

Op te bergen
in de band van
4 juli 2001

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen

gehouden op 11 juni 2001

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslag van de vergadering van 7 mei 2001	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Voorjaarsnota 2001 en 3 ^e wijziging begroting 2001	2
Intensivering gebiedsgericht beleid	
Hunzeproject	3
Natuurleiding Bargerveen-Gietwaterplas, Klazienaveen	6
Drents Informatie- en Steunpunt Biologische Landbouw De Wenning	7
Bijdrage voor het project DrentsGoed streek- producten	10
Grondverwerving; stand van zaken voorjaar 2001	11
Voortgangsrapportage toekomst Regeling inzake onderhoudsovereenkomsten landschapselementen (ROL) Drenthe	15
Voortgang gebiedsgericht milieubeleid (jaarrapportage 2000 en actualisatie 2001-2003)	16
Onderzoek grondwaterwinning Gasselte	19
Instandhouding van het Schoonebeker schapenras	19
Sluiting	19
Toezeggingen	20

STATENCOMMISSIE MILIEU, WATER EN GROEN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 11 juni 2001 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA,
plv. voorzitter)
mevrouw J. Alberts (Ouderenpartij)
H. Baas (ChristenUnie)
F. Benning (VVD)
H.H. Dijkstra (GroenLinks)
A. Haak (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
K. Jonker (CDA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
B. Popken (OPD)
mevrouw G.M. Remmelts-Mulder (VVD)
S.A. van der Schoot (DOP)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)
M.J. Smit (D66)
H. Zomer (CDA)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
mevrouw A. Edelenbosch (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw A. Koster (plv. secretaris)
C.J. Mulder

Afwezig met kennisgeving:

Ch.C. de Haas (OPD)
mevrouw H. Kempe-Foekens (ChristenUnie)
mevrouw M.Ch.A. Smilde (CDA)
W.R. Visser (secretaris)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mede dat bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Smilde, mevrouw Kempe, wegens ziekte, en de heren De Haas en Visser. De heer Smit wordt welkom geheten als nieuw lid van de commissie, ter vervanging van mevrouw Duran.

De heer KUIPER vindt dat mevrouw Kempe een kleine attentie gestuurd moet worden in verband met haar ziekte.

De VOORZITTER deelt mede dat dit reeds is gebeurd. Ook persoonlijk kan echter een blijk van waardering worden gegeven.

Volgende week maandag zal de commissie een werkbezoek brengen aan De Wenning.

3. Verslag van de vergadering van 7 mei 2001

Dit verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

4. Ingekomen stukken

4.1. Brief van gedeputeerde staten van 23 mei 2001, kenmerk 20/6.25/2001004320, inzake rapport Terugneembare berging, een begaanbaar pad? van de Commissie Opberging Radioactief Afval

De heer HORNSTRA spreekt uitdrukkelijk steun uit aan de strekking van de brief: geen proefboringen in Drenthe.

De heer VAN DER SCHOOT vindt het antwoord van het college uitstekend.

De heer POPKEN kan zich ook goed vinden in de brief.

De VOORZITTER stelt vast dat dit gevoelen commissiebreed is.

5. IPO-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen over IPO-aangelegenheden wordt geen gebruik gemaakt.

6. Rondvraag

De heer POPKEN heeft op 5 juni een brief ontvangen van de Firma Zeldenrust over enige problemen met de procedure rond de zandwinning in Gasselternveld. Wat is de stand van zaken hieromtrent?

Mevrouw EDELENBOSCH heeft een week geleden overleg gepleegd over de procedure, wat ook bij deze firma tot zeer grote tevredenheid heeft geleid. Morgen komt de brief aan het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) in het college aan de orde.

7. **Statenstuk 858, Voorjaarsnota 2001 en 3e wijziging begroting 2001, waarbij de volgende statenstukken te betrekken zijn: statenstuk 860, Intensivering gebiedsbericht beleid Hunzeproject (voorstel I. Voorjaarsnota 2001), statenstuk 850, Natuurleiding Bargeveen-Gietwaterplas, Klazienaveen, statenstuk 855, Drents Informatie- en Steunpunt Biologische Landbouw De Wenning, statenstuk 852, Bijdrage voor het project DrentsGoed streekproducten**

De heer HORNSTRA merkt op dat de Voorjaarsnota aanleiding kan geven voor de provincie om zich rijk te rekenen. Na aftrek van de openstaande rekeningen blijft er echter slechts f 7 miljoen over. Een substantieel deel, de opbrengst inzake Essent van bijna f 4 miljoen, is incidenteel. Slechts 1% van de begroting, ongeveer f 3 miljoen, blijft daarmee over.

De heer VAN DER SCHOOT vindt deze opmerkingen thuishoren in de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie.

De heer HORNSTRA wijst erop dat vaak sprake is van cofinanciering. Daarbij zal de Statencommissie Milieu, Water en Groen eerder tegen de grens aanlopen dan in andere provincies het geval is.

De heer POPKEN gaat in algemene zin akkoord met de Voorjaarsnota. Met betrekking tot de instandhouding van de schaapskuddes is daarin een post opgenomen van f 37.500,- voor dit

begrotingsjaar. Kan een toelichting worden gegeven over de verdeling hiervan?

De heer DIJKS legt uit dat dit bedrag gelijkelijk wordt verdeeld over de zes kuddes.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert, zodat het stuk de A-status krijgt.

Statenstuk 860, Intensivering gebiedsbericht beleid Hunzeproject (voorstel I. Voorjaarsnota 2001)

De heer BAAS is zeer ingenomen met het statenstuk. Het is goed dat de bevolking nauw wordt betrokken bij het project Dorp 2000anno. Is er in officieuze zin zekerheid over de Belvédère-subsidie? Een ander project is het stimuleren van de bouw of renovatie van dorpshuizen. Betekent dit dat de gemeenten een duwtje nodig hebben op dit vlak?

De heer HOLMAN toont zich iets minder enthousiast, juist met het oog op toetsing aan de doelstellingen. Volgens het stuk draagt het project ertoe bij de kloof tussen bestuur en burgers enerzijds en de diverse disciplines anderzijds te overbruggen. De voornaamste doelgroep is de lokale bevolking. Het taalgebruik is daarvoor echter te ingewikkeld en te verhullend, voor zowel burgers als bestuurders. De hoofddoelstelling van het Hunzeproject is volgens het stuk "gericht op het realiseren van een optimale ruimtelijke rangschikking van functies binnen de marges van het vastgestelde provinciale beleid, zodanig dat dit de regio economisch perspectief biedt binnen de voorwaarden van duurzame ontwikkeling. De aandacht gaat daarbij in belangrijke mate uit naar versterking van kwaliteit en samenhang van het ruimtelijk, cultureel en sociaal leefklimaat in het Hunzegebied, waarbij sterk wordt gehecht aan het creëren van een ruimtelijk-economische structuur op basis van bewonersparticipatie en behoud en ontwikkeling van het cultureel erfgoed."

In de Provinciaal omgevingsplan (POP)-discussie is vastgesteld dat de druk op het gebied bij Borger en omstreken verminderd moet worden door verplaatsing van woningbouw in de richting van de Veenkoloniën. Volgens het stuk onderzoeken de bewoners "op locatie de identiteitsbepalende elementen en activeren (zij) hun 'mental map'". Interactieve communicatie moet vervolgens leiden tot een visie die alle betrokken partijen bewust moet maken van onder meer "identiteitsdragers" en die tevens moet inspireren en "revitaliserende

impulsen initiëren". Het "bottom up"-proces schiet hiermee te ver door. Bovendien is onduidelijk welk doel wordt voorgestaan, welke financiële middelen nodig zijn en of het doel kan worden gehaald.

De heer BENNING vindt dat dit Kompasproject van Drenthe alle steun verdient, al is het gevaar aanwezig dat het een "top-down"-project zal worden. Een en ander is echter concreter geworden met enkele projecten die in uitvoering genomen zullen worden. Er wordt zorgvuldig geprobeerd om de burger te betrekken en de mensen uit het gebied breed te laten vertegenwoordigen in de deelgebiedcommissies. In het kader van de financiële meevallers terzake van de grondverwerving is eerder aangegeven dat dit ook betrokken moet worden op, bijvoorbeeld, ontwikkeling van toerisme en de communicatie. Een dergelijk project staat of valt met draagvlak onder de bevolking. Daar maakt bijvoorbeeld de Stichting "Het Drentse Landschap" zich terecht zorgen over.

De deelgebiedcommissies hebben een werkplan gemaakt, met drie projecten die uitvoeringsgereed zijn. De aanleg van het fietspad en het stimuleren van de bouw/renovatie van dorps huizen spreken daarbij vooral aan als concrete initiatieven, ook vanuit de gedachte van een voorbeeldfunctie. Met het project Dorp 2000anno bestaat meer moeite. Er moet aan bewoners de ruimte gegeven worden voor een (creatieve) inbreng, wat enige moed van de betrokken bestuurders vergt om van de bestaande regels af te wijken. Het gebied heeft naast cultuurhistorische ontwikkelingen vooral belang bij economische ontwikkeling.

De kosten van de drie projecten bedragen zo op het oog ongeveer anderhalf miljoen, waarvan de provincie f 390.000,- bijdraagt. Volgens het stuk zijn de kosten echter f 6,7 miljoen, zodat de bijdrage van de provincie slechts 5,5% zou bedragen. Is met het bedrag van f 390.000,- de cofinanciering voor de f 6,7 miljoen rond?

De heer VAN DER SCHOOT vindt dat er in de stukken veel welzijnstaal wordt gebezigd. Meer in het algemeen lijken de voorstellen te passen bij het motto "www.geldteveel.nl".

In het kader van Dorp 2000anno is er sprake van een perceptieonderzoek. Is ermee rekening gehouden dat deze wellicht als visie oplevert dat alles bij het oude moet blijven? Wordt van de mensen verwacht dat zij tot oktober 2002 op komen draven om over van alles en nog wat na te

denken? Is rekening gehouden met de mutaties van de deelnemers gedurende het proces van twee jaar of eventuele groepsvorming rond voorstellen? Ontbreekt ook niet de helderheid over relevante en tastbare invloed? Of worden opmerkingen slechts "meegenomen"? Ook een cijfermatige onderbouwing van de kosten ontbreekt. Er worden maar liefst vier externe bureaus ingeschakeld. Is daarmee het tekort van f 350.000,-- verklaard?

Meer in algemene zin is de onderbouwing in de zin van draagvlak en kosten van dit op zich sympathieke voorstel enigszins onvolledig. Is het project overigens niet reeds min of meer in gang gezet?

De heer POPKEN onderschrijft de kritiek op het wollige taalgebruik, alhoewel dit niet hoeft te leiden tot pessimisme over het project. Wat is overigens de voorgestelde omgang met het vastgestelde tekort van f 350.000,--?

De heer DIJKSTRA merkt op dat het landelijke voorbeeldproject Dorp 2000anno veel aandacht trekt. Bij het project inzake de dorpshuizen, eigenlijk een deelluitvoering van het voorbeeldproject, is f 30.000,-- meer nodig. Ook het project voor aanleg van het fietspad langs de Annermond spreekt aan.

De kritiek op het verhullende taalgebruik wordt gedeeld, al wordt ook dat reeds in het stuk erkend. De "van onderop"-benadering is dan ook heel aantrekkelijk, al heeft de tekst onder 3.1 veel weg van het verkiezingsprogramma van een "Leefbaar Hunzedal".

Het project is reeds in januari 2001 van start gegaan. Kan na een kwart van de totale periode aangegeven worden wat de stand van zaken is, ook al heeft het slechts betrekking op één dorp?

De heer HORNSTRA vindt dat politiek bestaat uit visie, moed en inhoud. Deze drie eigenschappen zijn duidelijk te onderscheiden in het Hunzeproject. Het taalgebruik is daarbij van ondergeschikt belang. De bewoners staan centraal, ook omdat die het gebied van haver tot gort kennen, een binding hebben met het gebied en vaak een visie hebben op de toekomst. Vervolgens vindt een vertaling plaats door deskundigen, zodat men simpelweg kan nadenken over het bereiken van het gestelde doel, parallel aan Brabant 2050. Deze werkwijze heeft in dit project overigens vooralsnog niet geleid tot revolutionaire ideeën. Daarnaast is

echter de duidelijke koppeling tussen ontwikkeling en duurzaamheid aansprekend.

De keuze voor het fietspad en de dorpshuizen is wat verbazingwekkend. Het is echter precies de wens van de bevolking op korte termijn, conform de gekozen benadering.

De heer HOLMAN vraagt welke visie of ontwikkelingsrichting vast te stellen is omtrent het Hunzeproject.

De heer HORNSTRA geeft aan dat die visie betrekking heeft op de gekozen werkwijze.

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat waar de communicatie met het gebied goed verloopt, het enige moeite kost om de verschillende raads- en statenleden goed op de hoogte te brengen van alle stappen. Er mag echter geen onduidelijkheid over bestaan dat het niet aan de staten is om de voorstellen te toetsen. Zolang men binnen de kaders van het POP, het bestemmingsplan en het Hunzeproject blijft werken, is het aan de deelgebiedcommissies om prioriteiten te stellen. In het eerste jaarprogramma staan veertig projecten. Een aantal daarvan is uitvoeringsgereed, maar moet eerst bij het Kompas worden betrokken op het vlak van financiering. De voorgestelde projecten kunnen niet binnen het Kompas worden gefinancierd, en staan sowieso bovenaan de lijst met projecten. Het fietspad heeft geen hoge prioriteit bij de betrokken gemeente. De deelgebiedcommissie ziet dat anders. De financiering is geheel via INTERREG geregeld. De gemeente gaat een gedeelte van de financiering bij prioriteit uitvoeren. De provincie dicht als gebiedsregisseur het uiteindelijke gat.

De deelgebiedcommissie constateert na organisatie van verschillende door hen georganiseerde bijeenkomsten dat er behoefte is aan een plek om samen te komen en activiteiten te ontwikkelen. Ook dit had geen hoge prioriteit bij de gemeenten. De provincie legt uiteindelijk f 30.000,-- per dorpshuis bij om zichtbaar te worden als regisseur in het gebied. Bij alles in dit gebied: verkaveling, nieuwbouw van boerderijen, ontwikkeling dorpsomgeving, wordt gewacht op de omschrijving van de cultuurhistorische visie. In het project Dorp 2000anno komt er dan ook een beschrijving van het gebied waarbij de bewoners de bestaansgeschiedenis van hun omgeving kunnen betrekken. Hier ligt overigens een verband met een te ontwikkelen onderwijsproject.

Het project is in eerste instantie verkeerd ingediend voor een Belvédère-subsidie. Bij indiening door de provincie wordt een hoger percentage gefinancierd. Vervolgens is de term BOKD (Brede Overleggroep Kleine Dorpen) vervangen door "de provincie", zodat voor de beoordelaars duidelijk is dat het om hetzelfde project gaat. Vandaar het door velen aangehaalde wollige taalgebruik in de tekst, dat dan ook niet in het gebied zal worden gebruikt. Overigens bestaat er redelijke zekerheid dat de financiering doorgang zal vinden.

Ook voor de dorpen is het wachten op de cultuurhistorische visie. Wel is één dorp reeds begonnen. Van de externe bureaus doen er overigens twee belangeloos mee, omdat dit voor hen een geheel nieuw project is.

Het project is met de mensen bedacht en kan dus niet als "top-down" worden gekenschetst.

De heer BENNING legt uit te bedoelen dat Kompasprojecten vanwege de grootte vaak ervaren worden als top-down-projecten.

Mevrouw EDELENBOSCH beaamt dat het van belang is dat mensen het idee hebben dat het om "hun plan" gaat. Om te voorkomen dat er dingen worden aangejaagd die onhaalbaar zijn, is het echter noodzakelijk dat er sprake is van goede coördinatie.

Als mensen binnen een gebied aangeven na het perceptieonderzoek alles bij het oude te willen laten, is dat prima. Dan zal een ander gebied worden uitgezocht in dit verband. Dergelijke geluiden zijn tot nu toe echter niet gehoord. Over de stand van zaken in het dorp dat reeds is begonnen, kan alleen gezegd worden dat men enthousiast aan het werk is. Hopelijk kunnen uiteindelijk alle vijf dorpen min of meer gelijk optrekken, zodat zij als voorbeeld en als vergelijking worden gebruikt.

De heer DIJKSTRA vraagt of er iets meer gezegd kan worden over eventuele problemen en gevonden oplossingen.

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat het goed loopt.

TWEEDE TERMIJN

De heer POPKEN herhaalt de vraag naar het tekort van f 350.000,--.

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat dit bedrag moet worden bekostigd via de voor- dracht voor het tweede deel van Belvédère.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat aan STAMM f 60.000,-- en aan ALTERRA f 88.000,-- moet worden betaald. De bijdrage aan het Keuning-instituut is vooralsnog onduidelijk. Ook zal bureau Alle Hospers waarschijnlijk niet geheel gratis meewerken aan het proces. Ook na betaling via Belvédère blijft er een tekort van twee ton.

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat het tekort geheel gedekt zal kunnen worden via de tweede fase van Belvédère.

De heer BENNING vraagt zich in het kader van de communicatie af waarom er sprake is van dorp 1 tot en met 5 en dat meegedeeld wordt dat "één dorp" reeds is begonnen. Waarom worden deze dorpen niet met name genoemd, ook vanwege de herkenbaarheid? Op de vraag inzake de financiering en de relatie tussen f 6,7 miljoen en het bedrag van f 390.000,-- is geen antwoord gekomen.

De heer HOLMAN benadrukt dat het doel ligt in het weghalen van de woningdruk van de Hondsrug en het creëren van een aantrekkelijker leefklimaat in het Hunzegebied. De daarbij gekozen bottom up-benadering is prima, alhoewel de methodiek van Dorp 2000anno soms lijkt op de aanpak van de welzijnsinstellingen van de jaren tachtig. Het fietspad en de dorpshuizen zijn daarbij een logische, ook tastbare output. Staan dergelijke projecten echter ook voldoende in relatie tot het gestelde doel, ook voor de provincie? Er bestaat behoefte aan een richtinggevend kader van de provincie.

De heer HORNSTRA bespeurt enige onvrede bij de heer Holman omdat onduidelijk is wat de uitkomst is van het project. Dat is echter juist de bedoeling, omdat de bevolking de mogelijkheid krijgt om er, samen met deskundigen, uit te komen.

De heer HOLMAN is bereid de gewenste ruimte te geven. De vraag blijft echter wat de taak van provinciale staten hierbij is. Gaat het slechts om het honoreren van leuke projecten of moet er binnen de gestelde kaders en doeleinden enige toetsing plaatsvinden?

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat de uitleg van de heer Benning van de financiering juist is. Of het bedrag voor de dorpshuizen in de bedoelde f 6,7 miljoen is meegenomen, is onduidelijk. Er is echter geen sprake van een aanvullend voorstel voor extra financiering.

Omdat hetzelfde stuk opnieuw is ingediend, zijn de dorpen naamloos gebleven. De uiteindelijke keuze zal echter aan de commissie worden gemeld, ook al staan zij reeds in de Hunzekerant genoemd. De bedoeling was om te voorkomen dat enthousiaste mensen in de deelgebied-commissies teleurgesteld zouden raken door onduidelijkheid over de te maken keuze. Het doel van het Hunze-project is niet alleen gelegen in het weghalen van de woningdruk van de Hondsrug en het creëren van een aantrekkelijker leefklimaat in het Hunzegebied. Het gaat om de sociaal-economische ontwikkeling van het gebied. Daarbij kan ook het goede van het welzijnswerk van de jaren tachtig worden gebruikt. De provincie heeft de kaders van het project aangegeven. Als de keuzen van de bewoners binnen die kaders blijven, moet daarbij de nodige vrijheid worden gelaten. Dat is een groot verschil met ander gebiedsgericht beleid.

De heer BENNING vindt het van belang dat er, zoals bij het Oude Diep-project, binnen de provinciale kaders en de bestuurlijke visie ruimte moet zijn voor afwijkende ideeën van de bevolking.

Mevrouw EDELENBOSCH beaamt dit.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert, zodat het stuk de A-status krijgt.

Statenstuk 850, Natuurleiding Bargerveen-Gietwaterplas, Klazienaveen

De heer VAN DER SCHOOT gaat in principe akkoord met het voorstel. Van belang is dat zekerheid wordt verkregen over de kosten-dekking door LNV Directie Noord, Kompas, Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), gemeente Emmen, waterschap Velt en Vecht en Rijkswaterstaat. Moet ook hier bij het Ministerie van LNV aangedrongen worden om aan de financiële verplichtingen te voldoen?

De heer DIJKSTRA zit niet te springen om grote kascomplexen met een licht- en landschaps-

vervuilende uitstraling. Het dubbele doel, transport van schoon water en een ecologische verbindingzone, spreekt echter aan gezien de grote bijdrage aan een schoner milieu en een diervriendelijker gebied.

Mevrouw REMMELTS merkt op dat het reeds genomen besluit tot uitvoering van de aanleg van een schoonwatertracé vanuit Bargerveen naar Gietwaterplas Klazienaveen inclusief de ecologische verbindingzone naar het Het Rundedal prima is. Dit heeft de minister ertoe gebracht deze streek als verkasgebied voor tuinders in het Westland te kiezen, wat in goede aarde valt. Volgens de kranten is hiermee ruim f 19 miljoen gemoeid. Het voorstel tot voorfinanciering is reeds goedgekeurd. Is dat nog noodzakelijk gezien het genoemde bedrag? Kan bovendien in dit gebied ook, met behulp van het geld van het ministerie, gebruik van grondwater als energietransport- en energieopslagmiddel onder de aandacht gebracht worden?

De heer HOLMAN is enthousiast over het statenstuk. Bij de ontwikkeling van de tuinbouw rond Emmen is immers een doorbraak bereikt, zeker gezien de f 19 miljoen die de minister heeft toegezegd. In potentie gaat het immers om een volwaardig tuinbouwgebied.

De provincie zal op het totale budget maximaal f 156.000,-- putten uit het Fonds flexibel beleid. Kan deze dekking worden toegelicht?

De heer BAAS stemt in met het statenstuk.

De heer HAAK kan zich volledig vinden in de bijdrage van mevrouw Remmelts en de heer Holman.

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat in het POP is vastgesteld dat er ruimte is voor glastuinbouw. Het is ook de bedoeling om meerdere projectverplaatsingen naar Emmen te realiseren. De toegezegde f 19 miljoen vanuit de Stidug (stimuleringsregeling verplaatsing glastuinbouw) is echter heel bijzonder, omdat een dergelijke verplaatsing aan veel duurzame factoren en randvoorwaarden is gebonden. Dit bedrag is overigens aan de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied rond Emmen toegekend en kan dus niet gebruikt worden voor dekking van de genoemde f 156.000,--. Hier gaat het immers om

landinrichting, waarbij er sprake is van een geminimaliseerd budget omdat de verwachte *f* 80 miljoen slechts *f* 40 miljoen is geworden.

De heer VAN DER SCHOOT vindt ook dit bewijs voor de stelling dat LNV onbetrouwbaar is.

Mevrouw REMMELTS geeft ervan blijk ook kritisch ten opzichte van LNV te staan.

Mevrouw EDELENBOSCH wil voorfinancieren om het landinrichtingproject doorgang laten vinden. Wellicht kan de provincie het geld overigens reeds over een jaar terugkrijgen. Het landinrichtingsproject heeft geen relatie met de investering van *f* 19 miljoen, maar uitvoering van het landinrichtingsproject vergroot de mogelijkheden van watervoorziening zonder het grondwater te belasten. De keuze voor dekking uit het Fonds flexibel beleid is in dit verband niet zo relevant.

TWEEDE TERMIJN

De heer DIJKSTRA haalt Besturen in balans aan, waarin staat dat de glastuinbouw wordt geconcentreerd in Zuidoost-Drenthe. Bij nieuw aan te trekken en bij bestaande glastuinbouw wordt volgens dit programma de toepassing van milieuvriendelijke en duurzame technieken aangemoedigd. Ten aanzien van de lichtuitstoot zal onderzoek worden gestart teneinde te komen tot een sterke beperking, aldus het program. Een en ander moet nog van de grond komen. Dit neemt niet weg dat het statenstuk aansprekend is.

Mevrouw REMMELTS herhaalt de vraag naar aansluiting op duurzaam energiegebruik door gebruik van grondwater als energietransport- en energieopslagmiddel.

Mevrouw EDELENBOSCH zal dit systeem memoreren, omdat de liberalisering van de energiemarkt maakt dat warmtekrachtkoppeling weinig effect sorteert.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert, zodat het stuk de A-status krijgt.

Statenstuk 855, Drents Informatie- en Steunpunt Biologische Landbouw De Wenning

De heer HORNSTRA vindt het belangrijk dat het project doorgang vindt, mede omdat er al het

nodige is geïnvesteerd in deskundigheid en informatieverstrekking. De recente problemen in de voedselketen bevestigen immers dat een ander pad moet worden gekozen.

De door de Stichting Bion voorgestelde bundeling van krachten spreekt zeer aan. Het is positief dat ook de Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (NLTO) een enthousiaste partner is. In de begroting is, net als in de rest daarvan, geen rekening gehouden met de inflatie. De arbeidskosten zijn, bijvoorbeeld, voor drie jaar lang op hetzelfde bedrag begroot. Dat betekent dat men binnen het budget de nodig ruimte moet vinden of alsnog bij de provincie moet aankloppen. Dat laatste kan echter niet de bedoeling zijn.

In het jaar 2003 moet een financiële evaluatie plaatsvinden, met daaraan gekoppeld een plan van aanpak. Voor het jaar 2004 zal er dan ook duidelijkheid moeten worden geboden over hoe het centrum verder kan zonder provinciale bijdrage.

De heer KUIPER noemt het project een goed voorbeeld van top-down, waarbij de provincie met de bekende instrumenten een doel moet zien te realiseren. In dat kader is het prima dat voorlichting wordt gekoppeld aan een bestaand instituut dat reeds in het verleden van waarde bleek te zijn. Door meer informatie kan er immers meer afzet worden gecreëerd. De provincie moet hierbij haar verantwoordelijkheid nemen door met de eigen catering het goede voorbeeld te geven.

In het kader van de LNV-nota Een biologische markt te winnen wordt ruim *f* 9 miljoen uitgetrokken. Ook zal in de communicatiestrategie aandacht worden besteed aan De Wenning. Is er een concrete toezegging gedaan op dat vlak? De opmerkingen van de heer Hornstra over de financiën worden onderschreven.

De heer POPKEN hoopt dat de zorgen rondom De Wenning met de bijdrage van de provincie voorlopig afgewenteld zullen zijn. Ook ligt er een goede nota over de denkbeelden die men verder wil ontwikkelen. Alle kans dus dat De Wenning zichzelf over drie jaar kan bedruipen.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat de Stichting Bion geen rol "kan" spelen, maar "moet" spelen. Is overigens reeds een evaluatie van het werk van deze stichting voorhanden? Van de *f* 200.000,-- aan biologische kramen besteed geld is immers ook weinig meer vernomen.

De provincie heeft het bezoekerscentrum financieel op de been gehouden. Waarop is echter het doel van een direct bereik van 3.500 producenten en 34.000 consumenten over drie jaar gebaseerd? Door middel van een bijdrage van de provincie kan volgens het stuk ook aangedrongen worden op de ontwikkeling van een strategie om meer inkomsten te genereren. Is dat voordien niet besproken? Voor de ontwikkeling van een strategie is een sterk bestuur bij Bion nodig, zo valt in het stuk te lezen. Is dat bestuur tot nu toe niet krachtig genoeg? Een financiële bijdrage kan de ontwikkeling van nieuwe producten bevorderen. Dat is iets anders dan continuïteit van de omzet. Een distributieplan, en de beoordeling daarvan, ontbreken in het voorstel. De winst op (niet-biologische) producten bedraagt f 24.500,--. De provincie draagt f 282.250,-- bij. Ook is onduidelijk hoe de verhoging van het aantal gewenste bezoekers met 5.000 zich verhoudt tot het huidige aantal bezoekers.

De heer SMIT vraagt of er een algemeen kader bestaat voor de provincie Drenthe inzake (meetbare) doelstellingen voor de ontwikkeling van de biologische landbouw. Welke bijdrage aan die doelstellingen levert de financiële bijdrage aan De Wenning?

De heer Hornstra wil blijkbaar vooralsnog geen provinciale bijdrage verstrekken na het jaar 2003. Of houdt hij deze mogelijkheid open?

De heer HORNSTRA stelt dat er een duidelijk en goed plan moet komen, ook over de verdere toekomst. Daarbij moet de eventuele bijdrage niet meteen uit de zakken van de provincie komen.

De heer SMIDT stelt vast dat de provincie in het gat moet springen dat LNV achterlaat. De provincie is hoopvol over een bijdrage op de titel "Voedsel en Groen" aan De Wenning. De Stichting Bion is dat echter niet. Het eindbeeld moet een informatie- en steunpunt zijn dat zichzelf kan bedruipen. Bevordering van productie is uiteindelijk de beste stimulans voor de biologische landbouw. Is de roep om een sterk bestuur een impliciet oordeel over het huidige bestuur? Stelt de provincie eisen aan het nieuwe bestuur?

Uit de begeleidende brief kan worden opgemaakt dat de provincie om f 464.250,-- wordt gevraagd. Het voorstel bevat een bedrag van f 282.250,--. Betekent dit dat de provincie uit andere fondsen bijspringt of uit de POP-gelden?

De heer HOLMAN complimenteert het college met het snel brengen van het voorstel, met een mix in aandacht voor producenten en consumenten. De aandacht moet echter vooral komen te liggen bij de consument. Een andere trendbreuk heeft reeds plaatsgevonden nu voor het eerst sprake is van een exploitatiesubsidie in plaats van een investeringssubsidie op dit vlak. Doel moet zijn een dekkende exploitatie over drie jaar. Nu gekozen is voor een stichting, luiden de vragen: om welke stichting gaat het, uit welke mensen bestaat de stichting, wie ziet op de stichting toe en hoe open is de stichting? De Katshaar wil binnen drie jaar een groot commercieel bedrijf op poten hebben. Ligt het voor de hand dat dit bedrijf een rol vervult bij het stimuleren van de biologische landbouw? An de Niedijk gaat volgens de stukken f 70,-- per bezoeker ontvangen. Hoe wordt dit verantwoord? Meer in het algemeen is het goed als er sprake is van monitoring en dat na een jaar een duidelijke tussenevaluatie zal plaatsvinden.

De heer BAAS noemt de continuïteit van De Wenning een belangrijk punt. Er wordt een subsidie voor drie jaar gevraagd, die daarna kennelijk niet meer nodig is. In dit verband is een evaluatie dan ook noodzakelijk. De Stichting Bion gaat in het jaar 2001 de werkzaamheden evalueren. De Wenning wordt omgeturnd tot een centraal aanspreek- en doorverwijspunt voor alle vragen over biologische landbouw. Het provinciale geld gaat daarbij naar de bedrijfsvoering.

Hoe vrijblijvend zal de provincie aandringen op ontwikkeling van een strategie om meer inkomsten te genereren? Leven er daarnaast twijfels bij het college over de capaciteiten van het zittende bestuur? Kan de samenstelling van het bestuur niet beter meteen aangepast worden? Hoe schat het college de kans in op financiering van De Wenning door het ministerie? Komt de financiering meer in het algemeen niet uit te veel verschillende potjes?

Hoe kijken de andere biologische voorbeeldbedrijven aan tegen centrale coördinatie door De Wenning? Wat is het aantal bezoekers in het jaar 2000? Is reeds een voorbeeldbedrijf in de glastuinbouw in Emmen gevonden? Is het brede overleg met bestaande en potentiële informatiecentra biologische landbouw, georganiseerd door de Stichting Bion, in harmonie verlopen?

Mevrouw EDELENBOSCH merkt op dat de zinsnede dat voor een goede strategie een sterk bestuur van de Stichting Bion nodig is niet doelt op eventueel niet-functioneren van het huidige bestuur. Er is echter sprake van twee niet-opgevulde vacatures.

In een eerdere commissievergadering is geconcludeerd dat De Wenning geholpen zou kunnen worden in projectvorm. De provincie wil in dit geval niet overgaan tot een exploitatiesubsidie, met alle gevolgen van dien. Daarom is gekozen voor een subsidie voor drie jaar. Gezien de maatschappelijke ontwikkeling en de opvattingen over biologische landbouw ligt er nu een kans om binnen die periode iets te bereiken. Medio 2003 mag er geëvalueerd worden; er zal een plan moeten komen gericht op voortzetting zonder exploitatiesubsidie. Het ministerie heeft geen fonds om een en ander te subsidiëren. Wel is men bezig met uitwerking van het aspect communicatie en voorlichtingscentra binnen het plan voor de biologische landbouw.

In het voorstel is op bladzijde 2 sprake van externe financiering door middel van het POP. Daar moet echter staan: Plattelandsontwikkelingsplan (PLOP), dat met Europees geld wordt gefinancierd. Ook andere programma's voor verbetering van milieu en communicatie zijn daarbij aangesproken.

De Wenning heeft behoefte aan een exploitatieplan, ook in relatie tot de infrastructuur van de verkooppunten.

De heer VAN DER SCHOOT vindt dat dit als voorwaarde gesteld moet worden voor de subsidie.

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat De Wenning dit ook als prioriteit ziet. Men wil immers gaan werken op een commerciële basis. Er wordt overleg gevoerd met partners en biologische boeren uit de veehouderij en de akkerbouw. Als eerste prioriteit is daarbij De Wenning als laagdrempelige voorziening, nodig voor het informeren van zowel consument als producent, naar voren gekomen. An de Niedijk en De Katshaar zijn het daarmee eens. Als De Katshaar overigens een groot commercieel bedrijf wordt, zal dit bedrijf natuurlijk meer tijd in het management stoppen en minder tijd in voorlichting.

Er bestaat een algemeen kader voor de provincie inzake duurzame ontwikkeling. Eind vorig jaar is een notitie over biologische landbouw vastgesteld, waarin de eerste prioriteit bij

voorlichting en communicatie ligt. Doel is het percentage aan biologische landbouw minimaal op 10 in het jaar 2010 te brengen. De provincie heeft overigens hogere ambities op tafel gelegd.

De heer SMIDT herhaalt de vraag naar het verschil tussen *f* 464.250,-- en *f* 282.250,--. Wordt dit verschil gedekt door het PLOP-geld, te zien als provinciale middelen?

Mevrouw EDELENBOSCH beaamt dit.

De heer BAAS herhaalt de vraag naar de bezoekersaantallen.

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat de streefcijfers van 35.000 consumenten en 3.400 producenten zijn gebaseerd op de huidige totalen, inclusief 5.000 extra bezoekers.

De heer VAN DER SCHOOT wijst op het ontbreken van een nulmeting.

Mevrouw EDELENBOSCH oppert dat deze vraag wellicht voorgelegd kan worden bij het werkbezoek aan De Wenning aanstaande maandag.

TWEEDE TERMIJN

De heer HOLMAN vraagt op welke wijze op de stichting wordt toegezien. Er is behoefte aan een jaarlijkse rapportage en verantwoording van besteding van het geld, met name in relatie tot de te bereiken doelen op het vlak van aantallen bezoekers en het plan om een commercieel bedrijf te worden.

De heer SMIT heeft begrepen dat de exploitatie na het jaar 2003 sluitend moet zijn, wat inhoudt dat deze in het jaar 2003 reeds bijna sluitend moet zijn. Ligt het daarom niet voor de hand om de bijdrage per jaar af te bouwen? Als De Wenning in het jaar 2003 een sluitende exploitatie kent, krijgt de provincie dan haar bijdrage terug?

De heer VAN DER SCHOOT dringt aan op een evaluatie van de werkzaamheden van de Stichting Bion na een jaar.

De heer KUIPER gaat ervan uit dat aan de hand van de jaarverslagen vanzelfsprekend een evaluatie zal plaatsvinden. Wellicht dat er een wat meer brede evaluatie kan plaatsvinden, gericht op de invloed van De Wenning op maatschappelijke activiteiten inzake biologische landbouw.

De heer HORNSTRA herhaalt de vraag over het niet meenemen van inflatie in de begroting.

Mevrouw EDELENBOSCH vindt het logisch dat aan een plan van voortzetting rond De Wenning, medio 2003, een evaluatie of overzicht wordt gekoppeld over de mate waarin het doel is bereikt. Een stichting die subsidie ontvangt van de provincie is verplicht om elk jaar een jaarverslag in te dienen dat vervolgens ter inzage ligt. Het heeft weinig zin om het bedrag per jaar te vergroten of te verkleinen. Er is een bedrag per projectperiode vastgesteld. Men moet binnen een projectsubsidie zelf uit de problemen zien te komen. Dat is waarschijnlijk ook de reden dat de inflatie niet is meegenomen. Er ligt daarmee een duidelijke opdracht bij de stichting.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert, zodat het stuk de A-status krijgt.

Statenstuk 852, Bijdrage voor het project DrentsGoed streekproducten

De heer BAAS kan zich vinden in het voorstel. Onrustwekkend is de zinsnede dat indien het project niet wordt gehonoreerd door LNV, opnieuw een beroep op de provincie zal worden gedaan. Dat kan een extra kostenpost van f 372.585,- opleveren. Is het al zover?

De heer HOLMAN zet vraagtekens bij het nut van het project. De bedoeling is immers om, uitgedrukt in guldens, meer dan 40% van de te verwachten omzet te subsidiëren. Het lijkt echter de moeite waard om het te proberen. Hoe hard is het marktonderzoek en hoe sterk is de marketingdeskundigheid van de betrokkenen? Als LNV onverhoopt niet meedraagt in de kosten, moet overigens ingezet worden op een nieuwe exploitatie in plaats van het gat op te vullen. Nu de onderbouwing van een en ander niet sterk blijkt, kan wellicht worden overwogen om het geld naar de biologische landbouw te sluizen.

De heer SMIDT vindt het stuk nogal vaag in doelen en verwachtingen. Een particuliere bijdrage van bijna zeven ton moet echter wel duiden op vertrouwen en duidelijkheid aldaar. Meer in het algemeen maakt aandacht voor streekproducten deel uit van het bestuursprogramma en het VVD-verkiezingsprogramma. Groot bezwaar is echter het ontstane woud van ongeveer 250 keurmerken op dit vlak. Als blijkt dat

LNV niet bereid is het programma te steunen, moet bovendien eerst bekeken worden wat het effect is van logo en benadering.

De heer SMIT merkt op dat onduidelijk is op basis waarvan de verwachting wordt uitgesproken dat het DrentsGoed streekproduct na afloop van de projectperiode op eigen kracht de markt kan bedienen. Kan dat alsnog worden toegelicht? Bij streekproducten kan het overigens gaan om zowel biologische producten als producten uit de gangbare landbouw. De consument moet duidelijk zijn dat bij streekproduct niet automatisch de associatie met een biologisch product opgeld doet. Het idee van de heer Holman om het geld alsnog naar de biologische landbouw te sluizen is sympathiek.

De heer VAN DER SCHOOT stipt aan dat de werkgelegenheid slechts één arbeidsplaats wint met dit project, dat als doel heeft het vergroten van de afzetmarkt van Drentse streekproducten. Van een professionele distributieorganisatie of een marketingconcept is echter geen sprake. Toch wordt gewag gemaakt van een kwantitatief effect van f 1,3 miljoen en een financieringsopzet van f 1,7 miljoen. Als voorwaarde is een tussentijdse evaluatie vereist, evenals een fasering van de subsidie. Bij een eventuele mislukking is de provincie anders het volledige bedrag kwijt.

De heer POPKEN vindt dat ook hier het ingezette beleid voortgang moet vinden, al is met de voorgestelde "vermarketing" weinig goede ervaring opgedaan. Het geld voor de biologische kramen heeft immers slechts effect op één marktplaats gehad. Mevrouw EDELENBOSCH merkt op dat achter de biologische boerenmarkten een andere organisatie zit dan bij de streekproducten.

De heer POPKEN constateert dat de vermarketing van biologische producten als een kaartenhuis in elkaar is gezakt. Hopelijk heeft dit project meer succes.

De heer DIJKSTRA memoreert een bezoek aan een ecologisch fruitbedrijf in Marwijksoord, waarvan de bezitter voorzitter is van DrentsGoed. Dit bedrijf laat zien hoe het kan en moet, conform de intenties van het stuk. Als er meer geld bij moet, hoeft dat ook zeker niet op bezwaren te

stuiten. Wellicht is het goed als de commissie een bezoek brengt aan dit bedrijf.

De heer HORNSTRA wijst eveneens op de relatie tussen het subsidiebedrag en de omzet. De voorwaarde daarbij is dat een verdere groei van de omzet moet plaatsvinden. Ook onder 1.3 is een voorwaarde geformuleerd die duidelijk maakt of het project uiteindelijk is geslaagd of niet.

Mevrouw EDELENBOSCH erkent dat indien LNV niet in de financiën wenst bij te dragen, dit niet automatisch betekent dat de provincie het gat opvult. De bijdrage van de provincie is bedoeld voor het lopende jaar, waarna hopelijk financiering plaatsvindt uit het stimuleringskader LNV. Het project lijkt overigens honorering waard. Het gaat om veel geld, maar enig enthousiasme is niet ongerechtvaardigd, mede gezien de particuliere bijdrage. De samenwerking tussen de producenten is eveneens goed. De afzet is van groot belang. Vandaar dat ook de provincie er goed aan doet om de goede producten van DrentsGoed uit te dragen.

Het logo moet staan voor bewaking van de kwaliteit en ambachtelijkheid en voor certificering. In dat verband ware het goed als de streekproducten ook biologische producten zijn. Er wordt een federatie opgericht om toe te zien op de kwaliteit, een aparte onafhankelijke organisatie naast de Vereniging DrentsGoed Streekproducten.

Het gaat om een LEADER-project inzake breed plattelandsbeleid. LEADER besluit waarschijnlijk tot een vervolg van dit project. De provincie zal zich inspannen om de rest van de financiering uit het stimuleringskader te krijgen. Hopelijk is er over enige tijd sprake van een volwaardig commercieel product dat Drenthe trots kan maken.

De onder 1.3 uitgesproken verwachting wordt overigens nader onderbouwd door de deelnemers in het projectplan.

Doel van het project is niet zozeer werkgelegenheid, maar het stimuleren van brede landbouw en daarmee het verbreden van de draagkracht voor de betrokken producenten en ondernemers.

De heer SMIDT wijst op een rapport van de Raad voor het Landelijk Gebied dat bij 10% aan biologische landbouw een tekort aan arbeidskrachten zal optreden van rond de 25.000 mensen, waarschijnlijk te betrekken uit het voormalige Oostblok.

Mevrouw EDELENBOSCH noemt dit een reële discussie. De streekproducten zijn echter niet specifiek biologisch, maar eerder ambachtelijk te noemen.

De heer DIJKS wijst erop dat opening van het nieuwe voorplein op 4 juli met een openlucht-lunch met streekproducten wordt gevierd. Aan de catering wordt hard gewerkt.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert, zodat het stuk de A-status krijgt.

8. Statencommissiestuk van 19 april 2001, kenmerk 15/6.11/2001003201, Grondverwerving; stand van zaken voorjaar 2001

De heer SMIT merkt op dat het bij realisering van de ecologische hoofdstructuur (EHS) gaat om het toevoegen van natuurwaarden en het op een hoger plan brengen van de waarde van een gebied. Zijn met het oog hierop de gekozen instrumenten, waarmee enorme bedragen zijn gemoeid, nog wel de juiste? Kan met een ander instrumentarium niet in een groter gebied een verhoging van de natuurwaarden worden bereikt?

De heer HOLMAN vraagt of de heer Smit een concreet voorstel heeft.

De heer SMIT ziet graag dat de bedoelde mogelijkheid wordt onderzocht.

De heer SMIDT stemt in met de inzet van het college: eerst geld voor de bestaande plannen volgens de bestaande afspraken alvorens de ambities worden vergroot. In het stuk is sprake van nieuwe afspraken over financieringsverhoudingen met het Rijk. Kan uit de berichten van de media terecht opgemaakt worden dat deze afspraken de provincie volgens staatssecretaris Faber veel geld gaan kosten?

De Subsidieregeling natuurbeheer (SN) en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer (SAN) worden gekenmerkt door bureaucratie en financieel onvermogen. Volgens de Tweede-Kamerfractie van de VVD ondermijnt onduidelijk financieel beheer, inzake aanvragen en middelen, van de staatssecretaris bij agrarisch natuurbeheer het draagvlak voor natuur bij boeren. Beide subsidieregelingen kunnen echter een goed en duurzaam alternatief zijn voor behoud en realisering van natuur. Dat vereist een werkbare uitvoering en voldoende middelen.

Ook in Drenthe heeft de opvolger van de Regeling beheersovereenkomsten en natuur- ontwikkeling (Rbon) een slechte naam bij de boeren, vanwege de ingewikkelde regelgeving en het ontstane beeld dat het geld op is.

De gewijzigde omstandigheden, namelijk de nieuwe subsidieregelingen en de financiële positie van Natuurmonumenten, vormen echter reden om de subsidieregeling natuurgebied- aankopen tegen het licht te houden. Van 3.000 ha kan immers gezegd worden dat het reeds natuur is en deel uitmaakt van de gerealiseerde EHS, zonder dat de eigendoms- situatie een wezenlijke rol speelt. Voorstellen die het budget van twee ton overschrijden, moeten voorshands niet worden gehonoreerd. Uitgaande van f 15.000,-- komt men bij financiering van een kwart van 3.000 ha immers op f 11 miljoen aan kosten voor de provincie in de komende achttien jaar, zonder dat het wezenlijk meer natuur oplevert.

De heer HOLMAN bedankt voor het verschaft inzicht en de (creatieve) inspanningen die zijn verricht om de doelstellingen voor Drenthe te realiseren. Meer in het algemeen valt de bestuurlijk onkiesse rol van staatssecretaris Faber van LNV te betreuren.

Er moet ingezet worden op het behalen van de taakstelling in 2018. Dat zal bij de huidige gang van zaken niet gebeuren. Welke list kan men verzinnen om het doel alsnog te bereiken? Bij de relatienotagebieden kabbelt de voortgang door. De afronding is echter verontrustend, omdat met twee ton per jaar geen 3.000 ha bereikt kan worden. Meer geld uittrekken is echter niet aan de orde. Overwogen moet worden om kritisch naar de 3.000 ha te kijken, omdat er reeds veel natuur tussen zit, zij het met een andere eigenaar dan de drie beherende instanties. Is er ook geen sprake van bestaande landbouwgrond die begrensd kan worden en onder de normale regelingen kan vallen?

De verbindingzones zijn onderdeel van de EHS. De provincie heeft op dit vlak een taakstelling. In de provincie is echter nooit formeel vastgesteld wat verbindingzones zijn, hoe groot die zijn, hoe deze begrensd zijn, of die aangekocht worden of dat gekozen wordt voor natuur- beheer. Een en ander kan als onderlegger dienen voor een begroting en plan van aanpak voor na het jaar 2018. Alleen zo wordt duidelijk of de taakstelling gehaald kan worden, wat tevens het verhaal van de provincie Drenthe sterker maakt aan het adres van staats-secretaris Faber.

De rol van de natuurbeherende instanties roept vragen op. Zo koopt Natuurmonumenten gronden aan buiten de begrenzingen om en buiten de afspraken om. Hier is overleg noodzakelijk, zeker omdat voor de hand ligt dat een rijke organisatie als Natuurmonumenten wezenlijk bijdraagt aan financiering van de EHS in Drenthe.

Verontrustend is het bericht in kranten over Het Groninger Landschap, die een fonds gaat opzetten om een strategische positie op te bouwen en daarbij risicovol belegt. Hoe staat het in de provincie Drenthe op dit vlak? Hoe wordt hierop toezicht gehouden? Ook deze organisaties moeten publiekelijk verantwoording afleggen voor werkwijze en financiën.

De heer BAAS sluit zich aan bij de kritische kanttekeningen die zijn gemaakt bij het beleid van LNV.

In het stuk is sprake van overleg over vereenvoudiging van het financieringssysteem in IPO-verband. Is hierover al iets bekend? Tot het jaar 2018 moet nog 8.270 ha worden verworven. Door de nieuwe Subsidieregeling natuurbeheer kan een deel via particulieren worden gewonnen, zodat minder grond hoeft te worden verworven. Om hoeveel hectare gaat het ongeveer? Is twee ton voor de afrondingsaankopen niet veel te weinig? Hoe gaat het college hiermee om?

Van het budget natuuraankopen wordt in het stuk gezegd dat het wenselijk is, dit aan te passen aan de huidige prijzen. Hoe kan die wens werkelijkheid worden?

De heer VAN DER SCHOOT is van mening dat de grondprijsstijgingen een vertraagde aankoop tot gevolg moeten hebben. Moet er niet een bepaalde bovengrens in acht worden genomen ten aanzien van de nagestreefde aankoop- frequentie? De afspraak van het IPO met het Ministerie van LNV biedt immers geen garantie voor tijdige of volledige compensatie van de prijsstijging. Moet bij grondverwerving niet meer worden gedacht aan samenwerking met particulieren of aan cofinanciering door bijvoorbeeld Natuurmonumenten?

Volgens het voorstel moet in IPO-verband voortdurend de zorg voor voldoende middelen voor grondverwerving bij LNV onder de aandacht worden gebracht. Voor afspraken met het Ministerie van LNV moet er echter vooral sprake zijn van een juridisch dichtgetimmerd verhaal. LNV moet daarnaast aangesproken worden op

een bestuurlijke ethiek die slechts rampspoed met zich brengt.

De heer HORNSTRA dankt voor de snelle wijze waarop de toezegging van 20 november is nagekomen en sluit zich tevens aan bij de kritische kanttekeningen bij het beleid van het Ministerie van LNV. Wat vindt het college van het financiële gat dat als gevolg hiervan is ontstaan bij de terreinbeheerders? Komt er binnenkort ook een voorstel ter oplossing van de spanning tussen budget en grondprijzen?

Bij de invloedenfeerkaart is een verdeling gemaakt. In hoeverre is de hierbij optredende versnippering een goede verdeling te noemen? Moet niet naar clustering en dus aanspreekbaarheid worden gestreefd?

Het college lijkt ad hoc te willen oordelen over eventuele gevallen van onteigening. Het ware beter als hierbij sprake is van een principiële stellingname.

Mevrouw EDELENBOSCH stipt aan dat de provincie Drenthe reeds langer hevig van mening verschilt met LNV over de gemaakte afspraken. Bij de afspraken over het realiseren van de EHS door natuuraankopen vindt de staatssecretaris in het nieuwe, wellicht beter scorende, beleid dat het sneller en voortvarender moet. De provincie is echter van mening dat de bestaande afspraken extra geld behoeven. Als er niet meer geld bijkomt, kan het geld bovendien beter eerst naar bestaande verplichtingen gaan alvorens het te besteden aan nieuwe verplichtingen. Hierover vindt binnenkort wederom bestuurlijk overleg met het Ministerie van LNV plaats. De staatssecretaris heeft in verband met de stijgende grondprijzen een bedrag van f 100 miljoen toegezegd ter compensatie. Bij de landinrichting is er keer op keer sprake van kortingen, terwijl Drenthe daar juist veel gebruik van maakt als instrument om gronden te ruilen, aan te kopen en bij realisatie van plannen. Ook hierover bestaat een verschil van mening met het ministerie. Over een en ander is in het afgelopen jaar gesproken met alle woordvoerders in de Tweede Kamer. De staatssecretaris is inmiddels met een herziene berekening gekomen. De Kamer kan bij dit alles een goede rol vervullen, al heeft men niet altijd goed op het netvlies hoe de zaken er in de provincies voorstaan.

De staten hebben een eigen verantwoordelijkheid, ook volgens het bestuursprogramma, waarbij gekozen is voor "meer en sneller" op het vlak van de grondverwerving. Het tempo van de

financiering van twee ton is dan ook te laag. Zelfs met vier ton is er geen sprake van versnelling, omdat de grond in Drenthe in prijs is verdrievoudigd. Vanwege de prijsstijgingen is het reguliere budget voor natuuraankopen voor de eerste fase een jaar geleden opgehoogd van f 1,2 miljoen naar f 1,8 miljoen. Dat moet eigenlijk ook bij de andere budgetten gebeuren, al is het maar om de staatssecretaris het goede voorbeeld te geven.

De heer HOLMAN merkt op dat de kritiek vooral gericht is op de werkwijze ad hoc in plaats van planmatig. De afrondingskaart is bovendien niet openbaar. Levert daarnaast het bij een andere eigenaar onderbrengen van reeds als natuur benoemde gronden wel meer natuur op?

Mevrouw EDELENBOSCH wijst op het besluit van de staten om het bedrag in "de schoonmaakoperatie" van de fondsen van vijf ton terug te brengen naar twee ton. Bij de grotere aankopen is door de staten gekozen voor een ad-hocmethode. Blijkbaar is hier sprake van voortschrijdend inzicht. Bovendien zijn wij niet actief op deze grondmarkt.

Over de vraag of het bij een andere eigenaar onderbrengen van reeds als natuur benoemde gronden meer natuur oplevert, moet een inhoudelijke discussie worden gevoerd. Er is immers niet altijd automatisch sprake van behoud van natuurwaarden.

De provincie doet overigens goed werk bij de grondverwerving, creatief en via het gebiedsgericht beleid. Ook is veel gebruikgemaakt van herverdeling van landelijke middelen. Momenteel stoppen veel provincies eigen geld in het natuurbeleid, dat vooral wordt geput uit de energie-inkomsten, die in Drenthe "wat minder ruim" zijn. Drenthe moet dus oppassen voor het oplopen van een achterstand, wat inhoudt dat de inzet van de provincie bij de gezamenlijke onderhandelingen altijd stevig is.

De kwaliteit in de EHS is voorlopig nog een probleem. Grote delen van de begrensde EHS zijn nog niet gerealiseerd, zodat hier iets extra's gebruikt kan worden. Hoe eerder de EHS kan worden aangekocht, hoe goedkoper. Bovendien kunnen er dan inrichtingsmaatregelen, bijvoorbeeld inzake de waterstand, genomen worden. Naast voortvarende aankoop biedt het programma beheer mogelijkheden om afspraken met de eigenaren over particulier natuurbeheer te maken. Buiten de EHS, in de witte gebieden, gebeurt overigens ook het nodige. Dat is conform de wens

van de staatssecretaris tot toename van de natuurkwaliteit aldaar.

Bij de eerste fase natuuraankopen is afgesproken dat de provincie en het Rijk beide de helft betalen. In de tweede fase betaalt de provincie eveneens de helft, maar met geld dat wordt verkregen uit de convenantmiddelen. Deze middelen zijn nu volledig belegd en dit maakt nieuw overleg met het Rijk nodig, alhoewel VVD-minister Zalm vindt dat de provincies maar moeten opdraaien voor de natuur.

Inzake de ecologische verbindingzones is een Drentse strategie vastgesteld voor realisering daarvan. Bij de hectares voor realisering van de EHS is wat apart gehouden voor de ecologische verbindingzones. Zo worden door middel van bermen, waterlopen en bestaande natuurterreinen "stapstenen" gerealiseerd. Per verbindingzone is de organisatie anders; zo kan hulp worden verwacht van een gemeente en bijvoorbeeld een samenwerkingsovereenkomst met de NLTO. Het is prima als boeren via het agrarisch beheer enige onderdelen voor hun rekening willen nemen.

Het is bekend dat Natuurmonumenten vermogend is, maar veel vermogen is vastgelegd om het beheer van de terreinen in de toekomst mogelijk te maken. Overigens worden veel gronden buiten de begrenzing gekocht om binnen de begrenzing de gewenste ontwikkelingen te stimuleren ("ruilgronden").

Bij de oorspronkelijke afspraken over tijdspad en oppervlakte is de gigantische grondprijsstijging niet voorzien. De benodigde middelen zijn dan ook niet goed in beeld gebracht, ook als het gaat om de kosten van natuurbeheer. De vraag hoe dit veiliggesteld moet worden voor de toekomst moet nog worden beantwoord, waarbij risicovol beleggen niet de oplossing lijkt.

Beheer door particulieren is in principe mogelijk, onder dezelfde condities als de terreinbeheerders. Om hoeveel hectare het gaat is nog onduidelijk. In Drenthe gaat het om een paar grote en wat kleine initiatieven, onder meer in Klazienaveen. Vanuit de agrarische hoek zijn er weinig initiatieven.

Met het oog op de invloedssferenkaart is een landelijke grondruil voorgesteld tussen Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten om versnippering te voorkomen. Reeds zes jaar ligt bij het Ministerie van LNV de afspraak om de Stichting "Het Drentse Landschap" hierbij te betrekken voor de gebruikelijke canon.

TWEEDE TERMIJN

De heer HOLMAN wil vier toezeggingen van het college. Zo moet er een duidelijke begroting worden gemaakt om resultaat in het jaar 2018 te bereiken. Ook moet in een analyse van de 3.000 ha aan afrondingsaankopen een indeling worden gemaakt in landbouwgrond, prioritaire natuur, en grond voor particulier natuurbeheer. Dit kan inzicht bieden in wat de provincie moet aankopen en betalen met het oog op 2018. Er moet tevens een overzicht komen waarin de ecologische verbindingzones zijn opgenomen, inclusief een globale analyse van de verbindingzones, aankopen en dekkingsmiddelen en hectares voor particulier natuurbeheer.

De natuurbeheerderinstanties moeten transparantie en helderheid tonen, zowel Natuurmonumenten als de Stichting "Het Drentse Landschap". Ook zij ontkomen niet aan een maatschappelijke verantwoording inzake exploitatie en vermogenspositie. Bij Natuurmonumenten staan honderden miljoenen gulden op de balans die grotendeels bedoeld zijn voor strategische aankopen. Wellicht dat hierbij in overleg een taakverdeling tussen de rijkste particuliere terreinbeheerder, Natuurmonumenten, en provincie kan worden gevonden.

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat er geen provinciale, maar landelijke afspraken bestaan met Natuurmonumenten.

De heer SMIDT weet dat Natuurmonumenten vorig jaar f 80 miljoen aan LNV beschikbaar heeft gesteld voor de aankoop van gronden. Is een dergelijke voorfinanciering in Drenthe ook niet mogelijk?

Mevrouw EDELENBOSCH moet een en ander nader bestuderen.

De heer HOLMAN is van mening dat verantwoording en democratische legitimatie in het geval van de Stichting "Het Drentse Landschap" een terecht beroep op middelen voor grondbeheer kan onderbouwen.

De heer SMIDT onderschrijft het betoog van de heer Holman.

De verwijzing naar minister Zalm slaat de plank mis, omdat een minister van financiën nu eenmaal de afgesproken financiële kaders moet bewaken.

Een belangrijke prioriteit moet liggen bij afronding van gebieden, zonder kunstmatige ingrepen

met het oog op inrichtingsmaatregelen. De 3.000 ha afronding is minder belangrijk, want die behoort immers reeds tot de EHS en kan, als het geen natuur is, met de gangbare systematiek worden begrensd.

Als het spaak loopt met de financiering, zullen boeren die begrensde gebieden aanbieden, ongeacht een koopplicht, in de wachtkamer gezet moeten worden. Dat is wrang omdat er veel voorbeelden zijn te geven waarbij terrein-beherende instanties buiten de begrensde gebieden aankopen.

Natuurmonumenten heeft overigens ooit aangegeven dat het grote eigen vermogen bedoeld is voor het veiligstellen van natuur-beheer, -behoud en -verwerving als de overheden het laten afweten. In dat geval komt de Stichting "Het Drentse Landschap" echter knel te zitten.

De heer SMIT meent dat de doelstelling niet in hectaren moet worden gezien. Doel is immers om een bepaalde natuurwaarde toe te voegen en het verkrijgen van een goede ecologische infrastructuur. Daarbij zijn zowel bestaande en toekomstige natuurgebieden als witte gebieden, inclusief tussenliggende zones, van belang. Overgaan tot aankoop is daarbij niet altijd nodig. Een en ander kan immers ook plaatsvinden via beheer door boeren door middel van de grond van landbouwbedrijven. Bovendien moet bedacht worden dat de ecologische verbindingzones niet altijd binnen de EHS liggen.

Het beheer zal uiteindelijk moeten plaatsvinden door een conglomeraat van terreinbeheerders, particuliere eigenaren en landbouwers, zeker met het oog op toevoeging van natuurwaarden, diversiteit aan gronden en vergelijkingen in exploitatie. Dit kan de natuurwaarden ook in economisch sombere tijden garanderen.

De heer HOLMAN vindt dat het college aan staatssecretaris Faber duidelijk moet maken dat zij de provincie Drenthe het werken onmogelijk maakt.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe door middel van een notitie inzichtelijk te maken wat met het huidige tempo en de huidige middelen het resultaat is in het jaar 2018. Ook zal het gevraagde overzicht van de 3.000 ha op de afrondingskaart er komen, overigens mede met het oog op het Integraal groen gebiedsplan Drenthe. Aan een overzicht van de ecologische verbindingzones wordt reeds gewerkt. De

opmerkingen over het geheel van de terrein-beherende organisaties zijn goed overgekomen. Met Natuurmonumenten zal een overleg plaatsvinden, wellicht ook over middelen voor grondverwerving in een breed perspectief.

De analyse van de heer Smit wordt in grote lijnen gedeeld.

De VOORZITTER stelt vast dat het statenstuk voldoende is besproken.

9. Statencommissiestuk van 18 april 2001, kenmerk 15/6.9/2001003197, Voortgangsrapportage toekomst Regeling inzake onderhoudsovereenkomsten landschapselementen (ROL) Drenthe

De heer HORNSTRA noemt de ROL een prima maatregel, met een duidelijke bijdrage voor een goed verzorgd Drents landschap.

Binnen een contract met Landschapsbeheer Drenthe is een bedrag van een ton niet weggezet met een statenbesluit van 4 oktober 2000. Hoe ziet het college de ROL in plaats van of in aanvulling op het Programma beheer?

De continuïteit baart zorgen nu volgens het stuk de vraag is of bestaande contracten nagekomen kunnen worden. Wordt met de volgende begroting de stop opgeheven? Er mag overigens geen sprake zijn van een openeindregeling. Is het geen idee het beschikbare geld eenvoudigweg over de particuliere beheerders te verdelen?

De heer HOLMAN stelt vast dat deze dan het volle werk voor half geld moeten doen.

De heer HORNSTRA geeft aan dat een aantal handelingen in dit verband sowieso moeten worden uitgevoerd door de beheerders.

De heer DIJKSTRA merkt op dat stilstand inhoudt dat er achterstand optreedt bij de onderhoudsovereenkomstenregeling. Dit komt neer op wachtlijsten voor gewillige landeigenaren, waaronder veel boeren. De handhaving van de ROL Drenthe wordt met voortschrijdend inzicht uitgewerkt volgens het voorstel. Wanneer vindt dat plaats?

Een hoogleraar natuurbeheer heeft in Trouw aangegeven dat het natuurbeleid een aanfluiting is. Er moet snel meer geld komen voor realisering van de ecologische hoofdstructuur. Dit betekent dat verlenging van de tijdelijke stop tot 1 januari 2002 niet in goede aarde valt. Ter wille van het onderhoud van de natuur moet het gat,

zoals ook andere provincies doen, worden gevuld zolang dat nodig is. Kan spoedig duidelijk worden gemaakt hoeveel geld nodig is om het ontstaan van wachtlijsten te voorkomen? Kan hierbij gebruik worden gemaakt van het Fonds flexibel beleid en het bedrag van f 4 miljoen aan Essent-gelden?

De heer SMIDT toont zich voorstander van een integraal gebiedsplan, dat aangeeft in welke gebieden welke regelingen gaan gelden. Nu dat plan op zich laat wachten als gevolg van de MKZ-crisis, betekent dit hopelijk niet dat na 1 januari 2002 opnieuw wachtlijsten moeten worden ingesteld. Vormt ook de bureaucratie bij Programma beheer een obstakel? Het valt overigens te betreuren dat op de doelgroepen een zware wissel wordt getrokken wat betreft het commitment aan particulier natuurbeheer.

De heer HOLMAN acht de ROL in Drenthe een succes, waarbij Landschapsbeheer Drenthe goed werk heeft gedaan en kan bogen op draagvlak bij beheerders en burgers. De problematiek is groot, omdat het begrijpelijk is dat de provincie niet wenst op te draaien voor kosten die regulier onder het Programma beheer vallen. Ook hier verzaakt staatssecretaris Faber. Nu men blijft steken in regeltjes en onmogelikheden dreigt dan ook een forse kapitaalvermindering. Kan het college toezeggen om in gesprek met Landschapsbeheer Drenthe te bezien wat de mogelijkheden zijn voor een rol van het landschapsbeheer hierbij? Middelen hiervoor kunnen eventueel uit het Fonds flexibel beleid worden betrokken.

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat het voorbereidende werk, inclusief de juridische kant, heeft geresulteerd in een contract dat uitvoerbaar is. Ondanks de tijdelijke stop bij de ROL staan er overigens niet veel mensen in de wacht. Aan het einde van het jaar zal de ROL naadloos sporen met het Programma beheer, inclusief alle contracten en afspraken. Dan is duidelijk wat over kan naar dat programma en hoeveel ruimte er is. Een en ander moet liefst niet in een openeinderegeling resulteren, maar in een regeling met een plafond. De intentie is echter dat contracten die zijn afgesloten om natuur en ecologische kwaliteit te verbeteren ook herafgesloten kunnen worden. Stilstand zal dan ook geen achteruitgang betekenen. Als er overigens voor de ROL onvoldoende ruimte is binnen het vrijkomende budget zal dit voor de

begrotingsbehandeling aan de commissie worden gemeld. Het is niet aan de provincie om het gat te dichten dat het Rijk achterlaat.

TWEEDE TERMIJN

De heer HOLMAN is van mening dat Landschapsbeheer Drenthe als loket en begeleider een goede rol kan vervullen bij het voor boeren slecht herkenbare Programma beheer. Voor continuering daarvan heeft men echter geen middelen. Bij natuurbeheer past overigens een reële vergoeding voor verricht werk. Eerlijk delen kan daarbij als principe geen opgeld doen.

De VOORZITTER constateert dat het statenstuk voldoende is besproken.

10. Statencommissiestuk van 18 april 2001, kenmerk 15/6.12/2001003202, Voortgang gebiedsgericht milieubeleid (jaarrapportage 2000 en actualisatie 2001-2003)

De heer KUIPER wijst erop dat het om bestaand en gewaardeerd beleid gaat, vooral door de projecten en doelen.

In de bijlage staat op bladzijde 11 enerzijds dat middelen voor projecten vaak niet volledig benut worden en anderzijds dat erop gelet moet worden dat het totaal beschikbare budget niet wordt overschreden. Dit laatste is van belang, maar hoe verhoudt deze opmerking zich tot de eerste stelling?

De heer VAN DER SCHOOT vindt dat er sprake is van een prima voortgangsrapportage. Het voorbeeldbedrijf An de Niedijk kreeg 1.000 bezoekers in het jaar 2000 en vraagt zonder een plan van aanpak of andere specificatie bij project 3 om f 216.000,--. Kan dit worden toegelicht? Wat betreft project 17, het locatie-onderzoek naar een natuur- en milieueducatiecentrum moet de provincie f 22.500,-- betalen van het totaal van f 45.000,--. Wie betaalt de rest? Hier ontbreekt bovendien inzicht in exploitatie, bemensing, takenpakket en een eventueel marktonderzoek. Project 21 moet aangehouden worden totdat er meer zekerheid is gekomen over fiattering inzake de kosten door de projectgroep Oude Diep. Bij project 30 is wederom sprake van een voorbeeldbedrijf met bezoekerscentrum. Is hier geen sprake van wildgroei? Moet niet eerst inzicht verkregen worden in het totaalbeeld en het functioneren? Ook bij project 34, onderzoek inzake mest- en

ammoniakmaatregelen, is er onvoldoende houvast ten aanzien van opzet en kosten, zeker gezien de gevraagde bijdrage van f 200.000,--.

De heer HORNSTRA is tevreden met de voortgangsrapportage.

Van de Stichting Otterstation is een brief ontvangen over de brug over de Drentsche Aa en bredere looppaden. Kan hierop een toelichting worden gegeven?

De heer SMIT wijst erop dat in de media wederom de stelling is opgedoken dat het een misverstand zou zijn dat ammoniak bijdraagt aan de verzuring. Wat is de reactie van het college hierop, in relatie tot het provinciale ammoniakbeleid en het project 34?

De heer BENNING constateert dat uit de voortgangsrapportage niet kan worden opgemaakt in hoeverre de verschillende doelstellingen zijn gehaald. Kan dit alsnog worden toegelicht? Het project bedrijfsverplaatsing is gewijzigd, zodanig dat de beschikbare bedragen worden ingezet voor kavelaanvaarding en sloop van bedrijven. Projecten waarbij de middelen niet goed bleken te zijn besteed of projecten die geen stimulans meer nodig hadden, zijn stopgezet. Veel van de voorgenomen nieuwe projecten vallen onder bestaand beleid, bijvoorbeeld het natuur- en milieueducatie(NME)-onderwijs- project vlinders Drentsche Aa. Wordt daarmee niet de eigen prioriteit van het beleid door- kruist? Reeds vorig jaar is gevraagd wat de prijs is van het saneren van alle risicovolle overstortputten, ook buiten de milieubeschermingsgebieden en in de wetenschap dat het hier een taak van de gemeenten betreft. Wellicht kan de provincie hierbij stimulerend optreden. Volgens de betreffende IPO-stukken levert de verdeelsleutel Drenthe geen f 4,5 miljoen op, maar bijna f 5 miljoen. Dit extra halve miljoen kan gebruikt worden voor een concreet voorstel van de klankbordgroep intensieve veehouderij, namelijk het financieel stimuleren van het slopen van leegstaande schuren, eventueel gecombineerd met een project bedrijfsverplaatsing.

De heer HOLMAN vindt dat er sprake is van veel geld en veel projecten: totaal f 54 miljoen, met f 4,5 miljoen voor de provincie, en zeven ton aan activiteiten zoals de cd-rom van project 15 en de markengrenzen van project 32. De projecten moeten echter voor 1 mei ingediend zijn bij VROM. Wat is dan nog het nut van beoordeling

door de staten? Bij afwijzing ontbreekt immers de tijd voor indiening van een nieuw project. In het vervolg moeten dergelijke aanvragen in een eerder stadium aan de staten worden voorgelegd, ruim voor 1 mei.

Bij de projecten zit veel klein grut en ook het nodige met weinig of geen nut, bovendien vaak aansluitend bij bestaand beleid. Het ware beter als was aangesloten bij de suggesties van de staten inzake riool en riooloverstorten, het ammoniakbeleid en bedrijfsverplaatsing. Hier had vervolgens met grote bedragen inhoud aan gegeven kunnen worden.*

* In het statencommissiestuk zijn alleen de nieuwe projecten opgenomen. Samen met het lopende programma dat in het verleden reeds aan de orde is geweest in de statencommissie, is voorzien in ruim f 4 miljoen ten behoeve van rioleringen/riool-overstorten, ca. f 2,5 miljoen voor bedrijfsverplaatsing (inclusief ammoniakknelpunten) en f 200.000,-- voor mest en ammoniak.

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat de twee ogenschijnlijk tegengestelde beweringen op bladzijde 11 los van elkaar moeten worden gezien. De verschillende nieuwe projecten worden natuurlijk nader geconcretiseerd. De provincie beoordeelt uiteindelijk of er sprake kan zijn van goede financiering en toekomstgerichte waarde. Het stuk is bedoeld ter onderbouwing van de middelen voor het Ministerie van VROM.

De heer VAN DER SCHOOT wijst erop dat na goedkeuring van een project door VROM de staten geen invloed meer kunnen uitoefenen.

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat over de brief inzake het otterstation geen duidelijkheid kan worden verschaft. Dat geldt ook voor de stelling dat ammoniak geen bijdrage zou leveren aan de verzuring. Het project nummer 34, Bedreven bedrijven, is reeds eerder in feite goedgekeurd. Een overzicht van de mate waarin de verschillende doelen van de projecten zijn bereikt, zal worden verstrekt aan de commissie.*

Het NME-onderwijsproject maakt deel uit van bestaand beleid. In het kader van dit gebiedsgerichte project zijn echter bepaalde specifieke toevoegingen nuttig, ook binnen de criteria van de brede regeling. Het is dan ook niet de bedoeling van deze regeling om alle middelen in te zetten voor bijvoorbeeld de ammoniakbestrijding.

De heer VAN DER SCHOOT heeft er problemen mee dat kritische opmerkingen over de onderbouwing van bijvoorbeeld nieuw project 17, in de lucht blijven hangen.

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat slechts sprake is van een programmatische vaststelling van projecten die uit het gebied worden vordragen. Wellicht dat in het vervolg aangegeven kan worden wanneer een project aan snee is.

* Op projectniveau is de gevraagde informatie terug te vinden in de voortgangsrapportage die ter inzage heeft gelegen. Samenvattend kan worden gesteld dat nu ca. 50% van de beschikbare middelen is besteed en ook ca. 50% van de ca. tweehonderd geprogrammeerde projecten (nieuw en oud) is uitgevoerd.

Er zal een overzicht gemaakt worden met te saneren riooloverstorten en de bijbehorende bedragen.*

In de eerste tranche van het Kompas is in Westerveld en De Wolden een aantal miljoenen toegezegd om de riolering in het buitengebied op orde te brengen.

De heer BENNING merkt op dat een zestal projecten op dit vlak met Kompas-gelden worden meegefinancierd. Een totaaloverzicht, ook buiten de milieubeschermingsgebieden, kan antwoord bieden op de vraag of hierbij sprake moet zijn van stimulering.

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat het totale budget in dit verband onbekend is, maar dat het eerder een half miljoen minder dan een half miljoen meer zal bedragen.

De heer BENNING haalt een IPO-stuk aan over de verdeelsleutel van de Stimuleringsregeling gebiedsgericht beleid (SGB), waarbij Drenthe f 4.993.950,-- wordt toebedeeld.

Mevrouw EDELENBOSCH zal in de gaten houden of hierbij geld vrijvalt, dat eventueel gekoppeld kan worden aan afspraken in verband met de Klankbordgroep Intensieve Veehouderij. Vooralnog is echter onduidelijk of dit binnen de criteria van de regeling valt. Het definitieve budget zal aan de commissie worden gemeld.**

Ook zal worden bekeken of de gevraagde besteding binnen de regeling mogelijk is. De deadline voor het indienen van nieuwe projecten is immers per 1 mei 2001 verlopen.

De heer BENNING is voorstander van het in het vervolg ruim voor 1 mei voorleggen van nieuwe projecten aan de staten.

* Via gemeenten en waterschappen zal worden getracht te achterhalen wat de stand van zaken is. Zodra er een overzicht is, zal dit ingebracht worden in een vergadering van de statencommissie.

** De laatste informatie is dat het budget voor Drenthe f 4.535.765,-- bedraagt. Dit is f 40.960,-- minder dan geraamd.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt dit toe. Een volgende keer krijgen de staten de lijst eerder voorgelegd. Meer in het algemeen kan vastgesteld worden dat de brede regeling maakt dat veel, volgens sommigen niet interessante, projecten zijn gehonoreerd. Toch dragen ze zeker bij aan een goed resultaat.

De heer HOLMAN is van mening dat de provincie er niet is om alles eenvoudigweg te honoreren, maar vooral om prioriteiten aan te geven. Daarom beter een keuze voor grote, reële en actuele projecten dan voor geneuzel in de marge.

De heer SMIT vraagt het college om de stelling dat ammoniak niet bijdraagt aan de verzuring aan het ambtelijk apparaat voor bestudering voor te leggen.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt dit toe.*

De VOORZITTER stelt vast dat het statenstuk voldoende is besproken.

11. Statencommissiestuk van 23 mei 2001, kenmerk 20/6.23/2001004318, Onderzoek grondwaterwinning Gasselte

De VOORZITTER concludeert dat het statenstuk geen bespreking behoeft.

12. Instandhouding van het Schoonebeekerschapevras

De heer KUIPER geeft aan dat de schriftelijke vragen over dit onderwerp inmiddels van een antwoord zijn voorzien.

De provincie moet alle haar tot dienst staande middelen en kanalen gebruiken, bijzondere rassen zoals de Schoonebeeker schapen te beschermen.

De heer HOLMAN gaat dit te ver. Schapen behoren echter tot het cultureel erfgoed van Drenthe. Het ware beter als het college kort weergeeft wat het probleem is en hoe men denkt een en ander op te lossen, facilitair en financieel.

* In het Plan van aanpak regionaal mest- en ammoniakbeleid in Drenthe – dat met instemming is besproken door de commissie – wordt deze stelling weerlegd!

Mevrouw EDELENBOSCH legt uit dat de Schoonebeekers vallen onder een speciale subsidieregeling voor zeldzame huisdieren. De provincie liep overigens voorop bij het pleidooi om de rijkssubsidies voor de schaaps- kuddes in Drenthe in stand te houden. Inmiddels ligt bij u het voorstel om van de provincie eenmalig de helft van het subsidie- bedrag extra over te dragen. Momenteel wordt geïnventariseerd op welke manieren de kuddes in Drenthe worden gefinancierd. De beheerders van de Schoonebeekers hebben de zorg voor deze schapen in het soortenbeleid. De verschillende overheden zullen daarop letten.

13. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 12.55 uur.

HJE

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 11 juni 2001 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 6 Mevrouw EDELENBOSCH zal de uiteindelijke keuze van de vijf dorpen in het kader van Dorp 2000anno aan de commissie mededelen.
- 15 Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe door middel van een notitie inzichtelijk te maken wat met het huidige tempo en de huidige middelen het resultaat is bij de grondverwerving in het jaar 2018. Ook zal er een analyse van de 3.000 ha op de afrondingenkaart komen, overigens mede met het oog op het Integraal groen gebiedsplan Drenthe.
- 19 Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe in het vervolg ruim voor 1 mei de commissie de lijst voor te leggen van de projecten in het kader van het gebiedsgericht milieubeleid.